

MAMY PRZYJEMNOŚĆ PRZEDSTAWIĆ PAŃSTWU NAJNOWSZE WYDANIE KSP TAX NEWS, W KTÓRYM OPISUJEMY WYBRANE ORZECZENIA I INTERPRETACJE WYDANE LUB OPUBLIKOWANE W KWIETNIU 2016 R. MAMY NADZIEJĘ, ŻE NASZA PUBLIKACJA SPOTKA SIĘ Z PAŃSTWA ZAINTERESOWANIEM.

Moment podatkowego ujęcia kosztów nie zależy od jego ujęcia jako koszt w księgach – kolejny wyrok NSA

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 marca 2016 r. (sygn. II FSK 182/14) stwierdził, że przepis art. 15 ust. 4e ustawy o CIT nie zawiera odesłania do zasad ustalania poniesienia kosztu na podstawie przepisów prawa bilansowego.

W analizowanej sprawie spór dotyczył przepisów art. 15 ust. 4d i 4e ustawy o CIT. Stanowią one, iż koszty uzyskania przychodów, inne niż koszty bezpośrednio związane z przychodami, są potrącalne w dacie ich poniesienia. Za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Organ podatkowy uznał, że za dzień poniesienia kosztu należy uznać dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych, to jest zaksięgowano w korespondencji z odpowiadającym mu zobowiązaniem. Dzień ten należy rozumieć jako dzień (okres), do którego został dany wydatek przypisany w księgach rachunkowych na podstawie otrzymanej faktury. W związku z tym ujęcie podatkowe kosztu uzależnione jest od ujęcia danego kosztu w księgach rachunkowych. W konsekwencji, elementem decydującym o momencie rozpoznania kosztów uzyskania przychodów dla celów podatkowych jest data, pod którą dany koszt został prawidłowo ujęty w księgach rachunkowych. NSA nie zgodził się jednak z takim podejściem i wskazał, że zastosowanie na gruncie przepisów ustawy o CIT przepisów ustawy o rachunkowości nie może wynikać z ogólnego odesłania. W art. 15 ust. 4e ustawy o CIT nie ma odesłania do przepisów rachunkowych w zakresie rozpoznania kosztów, jest tylko zaznaczona kwestia ujęcia tego wydatku w księgach rachunkowych. Przepis ten nie zawiera odesłania do zasad ustalania poniesienia kosztu na podstawie prawa bilansowego, lecz odwołuje się do momentu wykonania ściśle określonej czynności związanej z prowadzeniem ksiąg rachunkowych.

EKSPERT

Magdalena Patryas

doradca podatkowy

T: +48 32 731 68 53

E: magdalena.patryas@ksplegal.pl



Orzecznictwo sądowe dotyczące wykładni przepisów dotyczących momentu ujmowania kosztu nie jest jednolite. W niektórych wyrokach sądy wskazują, że za dzień poniesienia kosztu należy uznać dzień ujęcia wydatku jako kosztu dla celów rachunkowych (np. wyrok NSA z 27 września 2012 r., II FSK 253/11 oraz WSA w Opolu z 25 września 2013 r., I SA/Op 330/13). W ostatnim czasie orzecznictwo zmierza jednak w kierunku potwierdzonym w prezentowanym wyroku (np. wyrok NSA z dnia 9 czerwca 2015 r. sygn. akt II FSK 1236/13, z 10 czerwca 2014 r. sygn. akt II FSK 1685/12, z 20 maja 2014 r. sygn. akt II FSK 1443/12). Sądy w powyższych orzeczeniach stoją na stanowisku, że przepis art. 15 ust. 4e nie odsyła do zasad ustalania poniesienia kosztu według prawa bilansowego, a jedynie odwołuje do momentu wykonania ściśle określonej czynności związanej z prowadzeniem ksiąg rachunkowych. W orzecznictwie zwraca się również uwagę, że ustawodawca zamieścił po słowach "ujęto koszt w księgach rachunkowych" w nawiasie słowo "zaksięgowano". Ustawa o rachunkowości nie posługuje się jednak pojęciem księgowania, które w potocznym rozumieniu oznacza wpisanie wydatków lub wpływów do księgi rachunkowej. Za dzień poniesienia kosztu należy zatem uznać dzień wpisania do

ksiąg rachunkowych wydatku na podstawie faktury lub innego dokumentu, zgodnie z zasadami księgowania.

Podatek VAT

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 r. (sygn. I FSK 145/16) wskazał na przesłanki świadomego uczestnictwa w przestępstwie karuzelowym.

Rozpatrywana sprawa dotyczyła przestępstwa karuzelowego i przesłanek uznania, czy w związku z udziałem podatnika w łańcuchu transakcyjnym zmierzającym do wyłudzenia podatku VAT, przysługuje mu prawo do odliczenia podatku VAT. NSA rozstrzygając przedmiotową sprawę wskazał, że transakcje, w których bierze udział tzw. znikający podatnik, bufor i broker, działający w celu wyłudzenia podatku VAT należy kwalifikować jako tzw. przestępstwo karuzelowe, pomimo że formalnie transakcje te spełniają wszelkie wymogi wynikające z przepisów o VAT. Konsekwencją zakwalifikowania transakcji jako mechanizmu wyłudzenia VAT jest brak prawa do odliczenia VAT z faktur dokumentujących transakcje uznane za element oszustwa podatkowego. Jeżeli transakcje nie dotyczyły branży, w której podatnik działał, były zupełnie przypadkowe, podatnik nie znał rynku, transakcje były z podmiotami zagranicznymi, a obrót był bardzo duży – należy uznać, że podatnik uczestniczący w takich transakcjach wiedział lub co najmniej przy zachowaniu należytej ostrożności powinien wiedzieć, że bierze udział w oszustwie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 kwietnia 2016 r. (sygn. I SA/Łd 166/16) odniósł się do zarzutu obejścia prawa podatkowego w przypadku sprzedaży produktów opodatkowanych różnymi stawkami VAT w zestawach promocyjnych.

W analizowanej sprawie spółka prowadząca lokal gastronomiczny planowała sprzedawać przekąski w zestawach promocyjnych z napojami, obejmując rabatowaniem jedynie napój opodatkowany podstawową stawką VAT. Organ podatkowy uznał, że zasadniczym celem transakcji, w której obniżona jest wyłącznie cena towaru opodatkowanego stawką podstawową VAT jest uzyskanie korzyści podatkowej, a sama transakcja jest konstrukcją sztuczną. WSA uznał jednak, że organ zbyt daleko wkroczył w sferę swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej przez podatnika. Polski porządek prawny, jak podkreślił WSA, pozwala nawet na sprzedaż towarów poniżej kosztów produkcji.

Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z dnia 7 marca 2016 r. (sygn. ILPP1/4512-1-29/16-2/AP) stwierdził, że nie jest możliwe obniżenie kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego wynikającego z dokumentów innych niż faktura.

W przedmiotowej sprawie spółka zawarła umowę, na mocy której kontrahent zobowiązał się do wykonania usługi. Niewywiązanie się z zobowiązań umownych stanowiło podstawę do naliczenia przez spółkę kary umownej. Na podstawie zawartego później porozumienia ustalono wartość wykonanej pracy, a jednocześnie uzgodniono wysokość kary umownej z tytułu wadliwego wykonania usługi. Strony postanowiły, że powyższe należności zostaną wzajemnie potrącone. Spółka wystawiła notę księgową tytułem kary umownej, a kontrahent zobowiązał się do wystawienia faktury z tytułu wykonanych usług. Faktura nie została jednak wystawiona. W rezultacie spółka wystąpiła z wnioskiem o interpretację, czy na podstawie zawartego porozumienia, które zawiera wszystkie dane identyfikujące obie strony, jak również numery NIP, możliwe jest odliczenie podatku naliczonego. Organ zwrócił uwagę, że podatnik może dokonać odliczenia jedynie w sytuacji, gdy wydatki są udokumentowane fakturami. Jak podkreślił organ, wymóg posiadania faktury VAT w celu skorzystania z prawa do odliczenia podatku VAT naliczonego jest również zgodny z przepisami Dyrektywy 112. Wobec powyższego nie ma możliwości zastąpienia faktury innymi dokumentami.

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z dnia 4 kwietnia 2016 r. (sygn. IBPP1/4512-243/16/AW) wskazał zakres prawa do odliczenia podatku naliczonego za usługi gastronomiczne i cateringowe dotyczące kosztów poniesionych w związku z rozmowami biznesowymi z kontrahentami.

Spółka w ramach spotkań z kontrahentami nabywa usługi cateringowe i gastronomiczne celem budowy dobrych relacji gospodarczych i osiągnięcia przychodów. Spółka zapytała o możliwość odliczenia VAT z faktur za powyższe usługi. Jak wskazał organ, ustawa o VAT nie definiuje wyżej wymienionych usług, w związku z czym wskazane jest odwołanie do definicji słownikowych. Zgodnie z taką definicją usługa gastronomiczna polega na przygotowaniu i podaniu posiłku w miejscu, w którym jest on przyrządzany. Organ zauważył, że podobnie na ten temat wypowiedział się TSUE. Usługa cateringowa polega natomiast na przygotowaniu i dostarczaniu na zamówienie gotowych potraw. Powyższe pozwala na odrębną klasyfikację usług gastronomicznych i cateringowych. W sprawie znajduje zastosowanie przepis art. 88 ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT, zgodnie z którym usługi gastronomiczne objęto wyłączeniem w zakresie prawa do odliczenia podatku naliczonego. W przypadku zakupu usług cateringowych powyższe wyłączenie nie znajduje zastosowania, w związku z czym prawo do odliczenia podatku naliczonego z zakupionych usług nie jest ograniczone, pod warunkiem że były one wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych. Jak wynika ze stanu faktycznego, wydatki podczas rozmów biznesowych były związane w sposób pośredni z prowadzoną działalnością gospodarczą. W związku z powyższym spółce przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego z tytułu zakupu usług cateringowych, natomiast nie przysługuje ono z tytułu usług gastronomicznych.

Podatek CIT

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z dnia 4 kwietnia 2016 r. (sygn. IBPB-1-3/4510-259/16/TS) zgodził się, że wydatki ponoszone na realizację działań w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią koszty uzyskania przychodu.

Spółka w analizowanej sprawie prowadziła działalność w zakresie kopalnictwa. W ramach prowadzonej działalności angażowała się też w programy z zakresu tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu. Spółka zwróciła się do organu podatkowego z pytaniem o możliwość zaliczenia kosztów poniesionych na realizację działań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu do kosztów uzyskania przychodu. Jej zdaniem dla oceny ponoszonych wydatków pod kątem kwalifikacji podatkowej istotne jest określenie ich celowości, a więc dążenia do uzyskania przychodów. Według spółki prowadzone przez nią działania w obszarach prozdrowotnych, proekologicznych oraz kulturalnych i biznesowych, które wpisują się w definicję społecznej odpowiedzialności biznesu, mogą mieć faktyczny wpływ na sukces w działalności gospodarczej. Taki aspekt działalności gospodarczej przekłada się na poprawę wizerunku firmy, co ma pośredni wpływ na wielkość uzyskiwanych przez nią przychodów. Wydatki związane ze wskazaną wyżej działalnością stanowią zatem koszty podatkowe w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o CIT. Organ podatkowy zgodził się ze stanowiskiem spółki, odstępując od uzasadnienia.

Podatek PCC

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z dnia 8 kwietnia 2016 r. (sygn. IBPB-2-1/4514-66/15/BJ) wskazał skutki podatkowe w PCC zawarcia umowy pożyczki ze spółką zagraniczną.

W rozpatrywanej sprawie spółka zamierzała na terenie Niemiec zawrzeć umowę pożyczki ze spółką z grupy kapitałowej z siedzibą w Niemczech. Zgodnie z umową pożyczkodawca miał dokonać za pośrednictwem zagranicznego banku przelewu środków pieniężnych na rachunek bankowy spółki prowadzony przez polski bank. Spółka zwróciła się do organu podatkowego z pytaniem, czy umowa będzie podlegała opodatkowaniu PCC. Jak wskazał organ, zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy o PCC umowa pożyczki podlega opodatkowaniu, jeżeli w chwili zawarcia umowy jej przedmiot, tj. pieniądze, znajdują się na terytorium Polski, a także w przypadku gdy pieniądze w chwili zawarcia umowy znajdują się za granicą, nabywca ma siedzibę na terytorium Polski, a czynność zostanie dokonana na terytorium Polski.

Ponieważ planowana umowa miała zostać zawarta w Niemczech, a środki pieniężne będące jej przedmiotem miały znajdować się na rachunku bankowym prowadzonym przez bank zagraniczny, organ uznał, że nie podlega ona opodatkowaniu podatkiem PCC.

Gdyby byli Państwo zainteresowani uzyskaniem dodatkowych informacji w powyższym zakresie, uprzejmie prosimy o kontakt:



Kontakt w KSP:

Magdalena Patryas

Partner

T: +48 32 731 68 53

E: magdalena.patryas@ksplegal.pl

KSP Legal & Tax Advice

ul. Chorzowska 50

40-121 Katowice

www.ksplegal.pl

Elżbieta Lis

Partner

T: +48 32 731 6858

E: elzbieta.lis@ksplegal.pl

F: +48 32 731 68 51

E: kancelaria@ksplegal.pl

www.taxblog.ksplegal.pl

Mamy nadzieję, że powyższa informacja będzie dla Państwa pomocna. Informacje te nie stanowią opinii prawnej ani porady. W celu uzyskania pełnych informacji lub porady prawnej, prosimy o kontakt. Jeżeli nie wyrażają Państwo zgody na przesyłanie dalszych newsletterów, prosimy o odesłanie tego maila na adres kancelaria@ksplegal.pl w treści wpisując słowo NIE.

© 2016 Wszystkie prawa zastrzeżone